

BEYLER LÜTFEN CEPLERİNİZİ BOŞALTIN

Üst yöneticilerin maaşları Amerika’da gözler önüne serilecek

Şule Aylin Koyuncuoğlu
Kıdemli Danışman
‘‘iyi’’şirket danışmanlık

Yönetici ücretlerinin yüksekliği politik gündeme de taşındı ve Amerika da bazı Kongre üyeleri konuyla ilgilenmeye başladılar. Pay sahiplerinin para kaybederken, yöneticilerin kabarık ücretler alması olayı gündeme taşıdı. Her kesimin bir şekilde olumsuz olarak etkilendiği gelişmelerden CEO ların hem de sorumlulukları olduğu halde ücret açısından bir kayba uğramamaları dikkatleri bu konuya yoğunlaştırdı.

Özellikle fon yöneticilerine genel kurullarda ne şekilde oy kullanmaları gerektiği konusunda danışmanlık yapan Proxy Governance’ın yöneticisi Jim Melican ‘‘Şirketler ve yatırımcılar için yönetici ücretlerinin durumu şu anda en önemli başlık ‘’olarak durumu özetledi.

Amerikan şirketleri, yatırımcıları ve diğer kurumları, ödenen ücretlerin haklı ve performansa bağlı olarak belirlendiği konusunda ikna etmeleri gerekiyor.

Almanya, Fransa, İtalya gibi ülkelerde de şeffaflık ve şirketlerdeki ücretlendirmenin büyüklüğü konularında tedirginlikler duyuluyor.

Amerika da bu konudaki tartışmalar özellikle üç başlıkta yoğunlaşıyor: öncelikle Amerikalı yöneticiler Avrupalı meslektaşlarından daha fazla kazanıyor. S&P 500 şirketlerinde CEO olan bir yönetici ücreti, hisse senedi opsiyonları ve diğer yan menfaatlerle birlikte ortalama olarak yılda 11,5 milyon \$’ ı buluyor.

2007 karını %20 artıran süpermarket zinciri Tesco’nun, İngiltere’de en fazla saygı duyulan CEO lardan biri olan Sir Terry Leahy ye verdiği 9,1 milyon \$ Amerika ortalamasının altında bulunuyor.

Amerika da üzerinde durulan ikinci konu ise yönetici ücretleri ile şirket performansı arasındaki ilişkinin oldukça zayıf olması. Geçen sene S&P 500 şirketlerinde CEO görevinde bulunanların gelirleri ortalama iki katına çıkarken şirketlerin ortalama karı sadece %12 dolayında büyümüştür.

Yıllık maaşı 100.000\$ olan milyarder yatırımcı Warren Buffett da genellikle Amerika da maaşlar ile performansın birbiriyle uygun olmadığı görüşünü paylaşmaktadır.

Olayları biraz daha karışık hale getiren bir durumda son birkaç on yıllık sürede yöneticilerin ücretlerindeki aşırı artışa rağmen çalışanların ücretlerinin sabit kalması durumudur. Aradaki farkta gün geçtikçe artmaktadır. Ortalama bir Amerikalı işini kaybetme ve ev taksitlerini ödeyememe korkusu yaşarken yönetici ücretleri ortalama çalışan ücretlinin yıllık olarak 400 katı daha fazladır.

Bu faktörler Amerikan şirketlerinde iki kat daha fazla göze çarpıyor. Özellikle son kredilerle ilgili krizden sonra aktivist yatırımcılar yönetici maaşları konusunu yakından takip etmeye başladılar.

İngiltere’de de aynı doğrultuda hareketlerle, yatırımcılar yönetici maaşları konusunda oylamalarda bağlayıcı olmayan oy kullandılar ve ‘‘ücretini söyle’’ kampanyası başlattılar.

Yapılan bu hareketler etkilerini göstermeye başlayarak bazı şirketlerde de büyük başarılar elde edilmesini sağladı. Telekomünikasyon devleri Verizon ve Motorola da yatırımcılara büyüyen kar payları sağlanmasının altı çizildi.

Yatırımcıların konuya bu yıl daha da ilgiyle yaklaşacakları kampanyanın destekçileri tarafından bekleniyor ve herkesin para kazanırken CEO nunda para kazanmasının normal olduğu fakat şartlar değişince yatırımcıların konuya daha hassas yaklaştığı ifade ediliyor.

Konuyla ilgili karşı görüş sahipleri ise yöneticilere verilecek ücretin belirlenmesinin yönetim kurulunun sorumluluğunda olduğunu söylüyorlar.

Demokratlar konuyla ilgili yasal düzenlemeler yapılmasını düşünüyorlar ve Kasım da yapılacak seçimlerde konunun tekrar gündeme gelmesi bazı çevreleri korkutuyor. Sarbanes Oxley tipinde yönetici ücretleri ile ilgili yasal düzenlemelerin yapılmasının gereksizliği üzerinde duruluyor. Eğer böyle bir düzenleme yapılırsa CEO ların geçmişte olduğu gibi ücretlerinden çok hoşnut olması beklenmiyor. Ücretlerin kamuoyunu ilgilendiren bir mesele haline gelmesi kaçınılmaz ve bunun saklı kalması artık bir olasılık olarak görünmüyor.